

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในตราสารอนุพันธ์โกลด์ฟิวเจอร์สของนักลงทุนในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเดิมเห็นว่า การเพิ่มปริมาณการลงทุนของนักลงทุนนั้นมีความสำคัญต่อการดำเนินการและพัฒนาระบบเศรษฐกิจ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการลงทุนและปัจจัยที่อิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในโกลด์ฟิวเจอร์สของนักลงทุนในกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษางานพื้นฐานของแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ในแง่มุมของปัจจัยที่สำคัญที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการแสดงออกในพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

- บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
- บททวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ตลาดอนุพันธ์

ความเป็นมาของบริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ธุรกรรมอนุพันธ์ในประเทศไทยได้มีการดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยเป็นไปในลักษณะของการทดลองระหว่างคู่สัญญาค้าวယกันเอง ซึ่งมักเป็นการทดลองของธนาคารพาณิชย์กับผู้ประกอบการที่ต้องการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน จากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ธุรกรรมเหล่านี้ จึงมักจำกัดอยู่ภายในกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแล กิจกรรมที่ธนาคารพาณิชย์เสนอบริการด้านอนุพันธ์ ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 ผ่านการเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและมีผลบังคับ

ใช้แล้ว ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักของตลาดทุนไทย ได้จัดตั้ง บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (Thailand Futures Exchange--TFEX) ขึ้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2547 โดยมีเงินทุนประกอบการเริ่มต้นที่ 100 ล้านบาท เพื่อดำเนินการเป็นศูนย์กลางการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรืออนุพันธ์ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว โดยตลาดอนุพันธ์ได้รับใบอนุญาตประกอบการ เป็นศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2548

ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นศูนย์กลางการซื้อขายอนุพันธ์เกี่ยวกับตราสารทุน ตราสารหนี้และสินค้าโภคภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ ภายใต้พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลสินค้าที่สามารถจัดให้มีการซื้อขายได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 คือ ฟิวเจอร์ส (futures) ออปชั่น (options) และออปชั่นบนสัญญาฟิวเจอร์ส (options on futures) ของสินทรัพย์อ้างอิงอิงประเภทต่าง ๆ ได้แก่

1. อ้างอิงกับตราสารทุน ได้แก่ ดัชนีราคาหลักทรัพย์ หลักทรัพย์
2. อ้างอิงกับตราสารหนี้ ได้แก่ พันธบัตรรัฐบาล อัตราดอกเบี้ย
3. อ้างอิงกับราคารือดัชนีราคายื่น ๆ ได้แก่ ทองคำ น้ำมันดิบ อัตราแลกเปลี่ยน ตลาดอนุพันธ์มีเป้าหมายหลักในการดำเนินธุรกิจโดยมุ่งเน้นให้เกิดคุณค่าและประโยชน์แก่ผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้
 1. เป็นศูนย์กลางการซื้อขายอนุพันธ์ที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ลงทุนและผู้ประกอบการในธุรกิจสามารถใช้เป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยง (hedging instruments) ในการบริหารเงินลงทุนและธุรกิจของตน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีต้นทุนที่สมเหตุสมผล

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ห้องสมุดงานวิจัย
วันที่... 17.08.2555
เลขทะเบียน.....
เลขเรียกหนังสือ.....
248608

2. เป็นทางเลือกของการลงทุน ภายใต้ระบบการซื้อขายที่มีความยุติธรรม

โปร่งใส และมีสภาพคล่อง รวมทั้งมั่นใจในระบบการชำระราคาสำหรับทุกธุรกรรมที่เกิดขึ้นในตลาดอนุพันธ์ โดยจะมีสำนักหักบัญชีที่มีความมั่นคงเป็นคู่สัญญา

3. ให้ผู้ลงทุนมีแหล่งข้อมูลที่สะท้อนความคาดหวังของผู้ที่อยู่ในตลาดที่มีต่อราคากลั่กทรัพย์ในอนาคต ส่งผลให้ผู้ลงทุนและผู้ประกอบการสามารถวางแผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของตลาดอนุพันธ์ต่อตลาดทุน

ตลาดอนุพันธ์มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสถียรภาพในตลาดการเงินและระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากอนุพันธ์สามารถดำเนินมาใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนหรือผู้ประกอบการต้องเผชิญ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อนุพันธ์สามารถอ้างอิงกับราคา หรือดัชนีราคาของสินค้า หรือสินทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวม ไม่ว่าจะเป็น ดัชนีราคาหลักทรัพย์ อัตราดอกเบี้ย ราคพันธบัตร อัตราแลกเปลี่ยน ราคาน้ำมัน ราคายาคงค่าวาตถุ ก็สามารถใช้จัดการกับปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ได้อย่างคล่องตัว เช่น ในภาคการผลิต ผู้ผลิตสามารถใช้อนุพันธ์ที่อ้างอิงกับสินค้าต่าง ๆ ใน การควบคุมราคาต้นทุนสินค้า ทั้งทางด้านต้นทุนราคาวัสดุอุปกรณ์ และต้นทุนด้านการผลิต สามารถใช้ควบคุมราคาจัดจำหน่ายสินค้า รวมถึงสามารถควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ภายนอก เช่น ควบคุมราคาอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

ในภาคการเงินก็เช่นกัน ผู้ลงทุนหรือผู้ที่ประกอบธุรกิจในตลาดทุนที่ต้องเผชิญความเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ การใช้อนุพันธ์ทางการเงินนี้ ช่วยให้ผู้ลงทุนและผู้ที่ประกอบธุรกิจในตลาดทุน สามารถบริหารความเสี่ยงดังกล่าว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประโยชน์ของตลาดอนุพันธ์อีกประการหนึ่ง คือ เป็นเครื่องมือที่เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการลงทุน อนุพันธ์ทางการเงินนั้นสามารถนำมาซื้อขาย เพื่อทำกำไรจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหรือทำการซื้อขายกิจกรรมทางการเงินของตัวเปรียบทางการเงินต่าง ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นดัชนีราคาหลักทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยหรืออัตรา

แลกเปลี่ยน ยิ่งไปกว่านั้น อนุพันธ์ยังมีจุดเด่นที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือประกอบกลยุทธ์ จัดการลงทุนในแบบที่หลากหลายและคล่องตัว ช่วยให้การบริหารจัดการการลงทุน บรรลุวัตถุประสงค์ดังที่วางไว้

พันธกิจของตลาดอนุพันธ์

บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นหน่วยงานที่อาสาเข้ามา เป็นผู้นำในการเบิกตลาดอนุพันธ์การเงินในประเทศไทย เพื่อเป็นจักรกลในการพัฒนา ความก้าวหน้าของตลาดทุนไทยให้เติบโตไปอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัท ตลาดอนุพันธ์- (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) กำหนดพันธกิจของการดำเนินธุรกิจโดยมุ่งสู่การเป็น ตลาดอนุพันธ์ชั้นนำในอาเซียน

วิสัยทัศน์ของตลาดอนุพันธ์

ตลาดอนุพันธ์มุ่งมั่นพัฒนาสู่การเป็นตลาดอนุพันธ์ที่มีผลิตภัณฑ์หลากหลาย และ มีสภาพคล่องภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีมาตรฐานสากล

กลยุทธ์และการกิจสุ่มเป้าหมาย

เพื่อบรรลุพันธกิจของตลาดอนุพันธ์ บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย)- จำกัด (มหาชน) จึงได้กำหนดกลยุทธ์และการกิจในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

ศินค้า

บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ได้ทำการเปิดขายตราสาร- อนุพันธ์ทั้งสิ้น 6 ประเภท คือ SET 50 index future, SET 50 index options, Single stock future, Gold futures, Interest rate futures และ Silver futures ซึ่งเป็นสัญญาที่มีการ กำหนดจำนวนและอายุของตราสาร ไว้ล่วงหน้า กล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

SET 50 index future คือ พิวเจอร์สที่อ้างอิงกับดัชนี SET 50 เริ่มซื้อขายเมื่อ วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2549 ในตลาดอนุพันธ์เป็นพิวเจอร์สประเภทหนึ่งที่มี

SET 50 index เป็นสินค้าอ้างอิง โดย SET 50 มาจากการคำนวณราคาหุ้นสามัญ 50 หุ้น ในตลาดหลักทรัพย์ที่มีลักษณะมีมูลค่าตลาดสูงและมีสภาพคล่องสูงจะมีการปรับรายชื่อทุก 6 เดือน ดังนั้นผู้ที่เข้าไปทำการซื้อหรือขาย SET 50 Index Futures ก็จะซื้อและขายได้เข้าไปทำสัญญาตกลงกันในวันนี้ว่าจะซื้อหรือจะขายด้วยค่า SET 50 ณ ราคาที่ตกลงกันในวันนี้แต่จะส่งมอบกันในอนาคต แต่เนื่องจากดัชนี SET 50 เป็นเพียงดัชนี จึงไม่สามารถทำการส่งมอบได้ ดังนั้นจึงต้องมีการคำนวณกำไรขาดทุน เป็นจำนวนเงินแทนวิธีการส่งมอบซึ่งเราระบุว่า cash settlement

SET 50 index options เปิดซื้อขายในตลาดอนุพันธ์เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2550 เป็นสัญญาลิขิที่ผู้ขายให้สิทธิแก่ผู้ซื้อในการซื้อหรือขาย SET 50 Index ในอนาคตตามราคาและจำนวนที่ได้ตกลงกันไว้ตามสัญญา โดยผู้ซื้อเป็นผู้ที่มีสิทธิในการตัดสินใจว่าจะใช้สิทธินั้นหรือไม่ก็ได้ โดยหากผู้ซื้อเลือกที่จะใช้สิทธิผู้ขายก็ต้องยอมให้ผู้ซื้อใช้สิทธิตามที่ตกลงกันไว้ โดยทั้งนี้ ในวันที่ตกลงซื้อขายสัญญาลิขิ ผู้ซื้อสิทธิจะต้องจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้ขายลิขิเป็นการตอบแทนเพื่อแลกกับการได้สิทธิตามสัญญานี้ เรียกว่าจำนวนนี้ว่า ค่าพรีเมียม (premium) โดยมีลักษณะของสัญญาสรุปได้ดังนี้

สัญญาลิขิ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. call options กือ สัญญาที่ให้สิทธิในการซื้อสินทรัพย์อ้างอิง ผู้ซื้อจะใช้สิทธิหรือไม่ก็ได้ หากผู้ซื้อเลือกไม่ใช้สิทธิผู้ซื้อก็จะปล่อยให้สิทธิหมดอายุไป โดยจะเสียเพียงค่าพรีเมียมและผู้ขายมีภาระต้องปฏิบัติตามสัญญา กล่าวคือ ผู้ขายเป็นผู้มีภาระที่จะต้องขายสินทรัพย์อ้างอิงให้แก่ผู้ซื้อเมื่อผู้ซื้อจะใช้สิทธิ

2. put options กือ สัญญาที่ให้สิทธิในการขายสินทรัพย์อ้างอิง ทั้งนี้ผู้ซื้อจะเลือกใช้สิทธิหรือไม่ก็ได้ ในขณะที่ผู้ขายเป็นผู้มีภาระที่จะต้องซื้อสินทรัพย์อ้างอิงจากผู้ถือสิทธิตามราคาและเงื่อนไขที่ระบุเมื่อผู้ถือต้องการใช้สิทธิขายสินทรัพย์อ้างอิงให้กับผู้ขาย

Single stock future เปิดซื้อขายในตลาดอนุพันธ์เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2551 เป็นฟิวเจอร์สประเภทหนึ่งใน ตลาดอนุพันธ์ที่อ้างอิงราคาหุ้น โดยผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกันในวันนี้ว่า ในอนาคตจะซื้อขายหุ้นกันที่ราคาเท่าไหร่ จำนวนเท่าใด ซึ่งการส่งมอบกันในอนาคตกำหนดให้ใช้วิธีการชำระราคาเป็นเงินสด ที่เรียกว่า cash settlement

Gold futures 50 baht gold futures เปิดซื้อขายในตลาดอนุพันธ์ วันที่ 2

กุมภาพันธ์ 2552 ส่วน 10 baht gold futures เริ่มเปิดซื้อขาย วันที่ 2 สิงหาคม 2553 เป็นสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทหนึ่งใน ตลาดอนุพันธ์ โดยผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกันในวันนี้ว่า ในอนาคตจะซื้อขายทองคำแท่งบริสุทธิ์ 96.5 เปอร์เซ็นต์ ที่ราคาเท่าไหร่ จำนวนเท่าใด ซึ่งจะส่งมอบในอนาคต โดยมีลักษณะของสัญญาสรุปได้ดังนี้

สินค้าอ้างอิงเป็นทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 96.5 เปอร์เซ็นต์ ขนาดของสัญญา 1 สัญญามีขนาดเท่ากับ ทองคำหนัก 10 บาท(152.44 กรัม) (ทองคำหนัก 1 บาท เท่ากับ 15.244 กรัม) และ 1 สัญญามีขนาดเท่ากับทองคำหนัก 50 บาท (762.20 กรัม) (ทองคำหนัก 1 บาท เท่ากับ 15.244 กรัม) ตามลำดับ

เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ คือ เดือนคุ่ (กุมภาพันธ์ เมษายน มิถุนายน สิงหาคม ตุลาคม และธันวาคม) ใกล้ที่สุด 3 ลำดับ

ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ 10 บาท หรือคิดเป็นมูลค่า 100 บาทต่อ 1 สัญญา และ 10 บาท หรือคิดเป็นมูลค่า 500 บาท ต่อ 1 สัญญาตามลำดับ ช่วงการเปลี่ยนแปลงราคาซื้อขายสูงสุด ในแต่ละวัน หากมีการซื้อขายที่ราคา ± 10 เปอร์เซ็นต์ จากราคาที่ใช้ชำระราคาในวันก่อนหน้า TFEX จะหยุดการซื้อขายชั่วคราว แล้วจึงเปิดให้ทำการซื้อขายอีกครั้งพร้อมกับขยายช่วงการเปลี่ยนแปลงราคาสูงสุดไปเป็น ± 20 เปอร์เซ็นต์ ของราคาน้ำที่ใช้ชำระราคาในวันทำการก่อนหน้า

ตลาดอนุพันธ์อาจประกาศกำหนดจำนวนการถือครองสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สูงสุดได้ตามที่เห็นสมควร

วันซื้อขายวันสุดท้าย คือ วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยในวันนั้น สัญญาที่หมดอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 16:30 น.

วิธีการส่งมอบ/ชำระราคา คือ ชำระราคาเป็นเงินสด ที่เรียกว่า cash settlement

ค่าธรรมเนียมการซื้อขายและชำระราคา ไม่เกินกว่า 10 บาท ต่อสัญญา โดยเรียกเก็บจากทั้งผู้ซื้อและผู้ขายและไม่เกินกว่า 50 บาท ต่อสัญญา โดยเรียกเก็บจากทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ตามลำดับ

Interest rate futures เปิดซื้อขายในตลาดอนุพันธ์ เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2553 เป็นสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทหนึ่งในตลาดอนุพันธ์ (TFEX) ที่อ้างอิงกับพันธบัตรรัฐบาล

อายุ 5 ปี ที่มีอัตราดอกเบี้ยหน้าตัวร้อยละ 5 ต่อปี จ่ายดอกเบี้ย 2 ครั้งต่อปี โดยมีกลุ่มพันธบัตรซึ่งมีอายุคงเหลือ (time to maturity) และมูลค่าคงค้าง (outstanding value) ตามที่ตลาดอนุพันธ์ประกาศกำหนด (basket of eligible bonds) เป็นตัวแทนของสินค้าข้างอิง

Silver futures เปิดซื้อขายในตลาดอนุพันธ์เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2554 เป็นสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทหนึ่งในตลาดอนุพันธ์ (TFEX) ที่อ้างอิงกับโลหะเงินที่มีความบริสุทธิ์ 99.9 เปอร์เซ็นต์ โดยผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกันในวันนี้ว่าในอนาคตจะซื้อขายโลหะเงินที่มีความบริสุทธิ์ 99.9 เปอร์เซ็นต์ กันที่ราคาเท่าไหร่ จำนวนเท่าใด ซึ่งจะส่งมอบกันในอนาคต

การเผยแพร่ความรู้และการประชาสัมพันธ์

การเผยแพร่ความรู้และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอนุพันธ์เป็นมาตรการสำคัญที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ทำการตลาดและประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อให้เข้าถึงผู้ลงทุนกลุ่มเป้าหมายทั้งที่เป็นสถาบันและผู้ลงทุนทั่วไปรวมถึงการสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับอนุพันธ์ผ่านทางกิจกรรมสัมมนาและการเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง การซื้อขายอนุพันธ์มีขั้นตอนหรือกระบวนการซื้อขายที่คล้ายกับการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวคือ ผู้ลงทุนที่ต้องการซื้อขายในตลาดอนุพันธ์ สามารถทำการสั่งซื้อหรือขายอนุพันธ์โดยผ่านบริษัทสมาชิกของตลาดอนุพันธ์ เมื่อผู้ลงทุนสั่งซื้อขายผ่านบริษัทสมาชิก บริษัทสมาชิกจะทำการซื้อขายเข้ามายังระบบการซื้อขายของตลาดอนุพันธ์ โดยตลาดอนุพันธ์จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายดังกล่าว ทั้งนี้ ในการซื้อขายอนุพันธ์ ผู้ลงทุนสามารถทำการซื้อขายได้ 2 วิธี ดังนี้

1. การซื้อขายแบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic trading transaction) เป็นวิธีการซื้อขายที่ผู้ซื้อและผู้ขายทำการสั่งซื้อหรือขายผ่านบริษัทสมาชิกเข้ามายังระบบการซื้อขายของตลาดอนุพันธ์ ซึ่งระบบจะทำการจับคู่คำสั่งซื้อขายให้โดยอัตโนมัติ (automated order matching) ตามหลักราคาและเวลาที่ดีที่สุด (price and time priority)

โดยผู้ลงทุนจะส่งคำสั่งซื้อ (bid) หรือคำสั่งขาย (offer) เข้ามาในระบบการซื้อขายของตลาดอนุพันธ์ โดยคำสั่งทุกรายการจะถูกส่งเข้ามานั้นทีกอยู่ในระบบเพื่อรอการจับคู่คำสั่งซื้อขายจะมีการจับคู่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อราคازื้อเท่ากันหรือสูงกว่าราคายาโดยผู้ที่ส่งซื้อเข้ามานั้นมีฐานะเป็นผู้ซื้อ ผู้ที่ส่งขายเข้ามานั้นมีฐานะเป็นผู้ขาย คำสั่งซื้อที่มีราคาสูงกว่าจะได้รับการจับคู่ก่อนคำสั่งซื้อที่มีราคาต่ำกว่า และคำสั่งขายที่มีราคาต่ำกว่าจะได้รับการจับคู่ก่อนคำสั่งขายที่มีราคาสูงกว่า ในกรณีที่ราคามีความต่างกันคำสั่งที่ถูกส่งเข้ามานั้นจะได้รับการจับคู่ก่อน

2. การซื้อขายรายใหญ่ (block trading transaction) เป็นวิธีการซื้อขายที่ผู้ซื้อและผู้ขายทำการต่อรองเพื่อตกลงซื้อขายกัน (dealing) ด้วยปริมาณการซื้อขายขั้นต่ำตามที่กำหนดในแต่ละประเภทสินค้า แล้วจึงให้บริษัทสมาชิกบันทึกรายการซื้อขายรายใหญ่นั้นเข้ามานั้นในระบบการซื้อขายของตลาดอนุพันธ์ฯ ทั้งนี้ การซื้อขาย block trading transaction ทำได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การซื้อขายระหว่างบริษัทสมาชิก (two firm transaction) เป็นการซื้อขายโดยบริษัทสมาชิกผู้ซื้อและผู้ขายเจรจาตกลงกัน หากบริษัทสมาชิกตกลงกันได้แล้วให้บริษัทสมาชิกผู้ซื้อและบริษัทสมาชิกผู้ขายบันทึกการซื้อขายเข้ามานั้นในระบบการซื้อขาย

2.2 การซื้อขายโดยบริษัทสมาชิกผู้ซื้อและผู้ขายเป็นรายเดียวกัน (one firm transaction) เป็นการซื้อขายโดยลูกค้าของบริษัทสมาชิกเจรจาตกลงกันแล้วให้บริษัทสมาชิกบันทึกการซื้อขายเข้ามานั้นในระบบการซื้อขายหรือบริษัทสมาชิกและลูกค้าของบริษัทสมาชิกเจรจาตกลงกันแล้วให้บริษัทสมาชิกบันทึกการซื้อขายเข้ามานั้นในระบบการซื้อขาย

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เป็นผลงานวิจัยและทฤษฎีความสัมพันธ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวแปรและผลของการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่ต้องการใช้ในการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อค้นหาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย

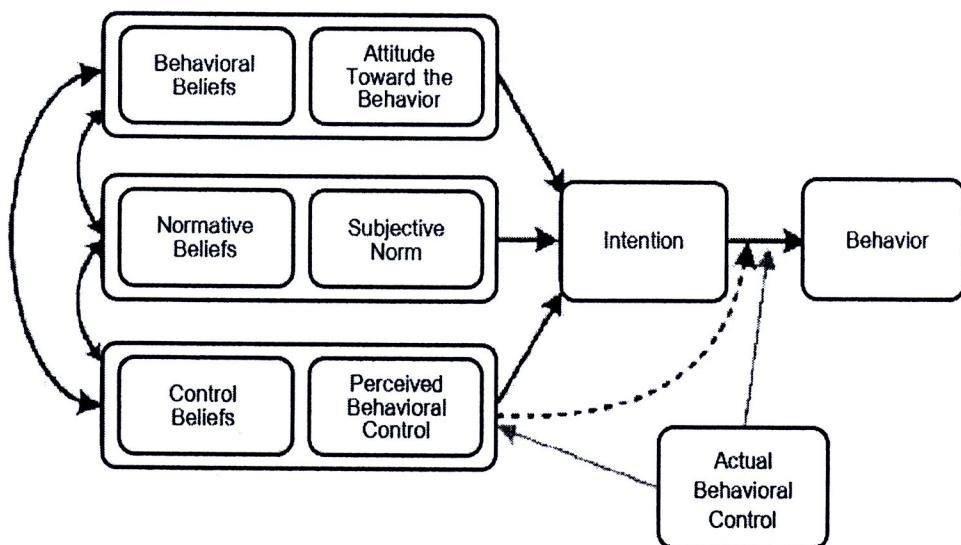
อันจะนำไปสู่การสร้างกรอบแนวความคิดและสมมติฐานสำหรับการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Planned Behavior Theory--PBT)
2. แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงของการลงทุนในหลักทรัพย์
3. รายได้ หมายถึง รายได้ที่ได้จากการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นตัวเงินหรือสิ่งของ เช่น เงินเดือน โบนัส เงินช่วยเหลือ เงินค่าคอมมิชชั่น อาหาร เสื้อผ้า เป็นต้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554)
4. ความเสี่ยงในการลงทุน คือ การที่ผลตอบแทนที่ได้รับจริงจะน้อยไปกว่า ผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนคาดหวังไว้ นั่นคือ ผลตอบแทนจริงอาจจะผันแปร แตกต่างไปจาก ที่คาดหวังไว้ (สุภาวดี จุลนาพันธุ์, 2533, หน้า 36)
5. การกระจายการลงทุน หมายถึง การลงทุนในหลักทรัพย์โดยเป็นวิธีการ กระจายพอร์ตการลงทุน เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงที่อาจจะเข้าในตัวหลักทรัพย์ นั้น ๆ (บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2553; วิญญา พึงประเสริฐ, 2548)
6. ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง สิ่งที่สื่อความหมายให้ทราบถึงเรื่องราวหรือ ข้อเท็จจริงเรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยในความหมายนี้เน้นที่การสื่อความหมายเป็นหลัก มิได้เน้นที่รูปร่างหรือรูปแบบของความเป็นข้อมูลข่าวสาร (ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เทศบาล- เมืองเบตง, 2554)
7. ความตั้งใจลงทุน หมายถึง ความต้องการที่จะพยายามทำสิ่งนั้น ๆ ซึ่งความ ตั้งใจเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม (Ajzen & Fishbein, 1980)
8. พฤติกรรมการลงทุนในโกลด์ฟิวเจอร์ส หมายถึง สิ่งที่บุคคลแสดงออกมา ส่วนมากพฤติกรรมของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจ

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Planned Behavior Theory--PBT)

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน เป็นทฤษฎีที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายสำหรับ การศึกษาทัศนคติและอิทธิพลของทัศนคติที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยที่ ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน เป็นทฤษฎีที่เป็นผลจากการพัฒนาเพิ่มเติมจาก the Theory of

Reasoned Action--TRA (Ajzen & Fishbein, 1980) หลักการที่สำคัญ กล่าวว่า การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ (human behavior) จะได้รับอิทธิพลจากความตั้งใจแสดงพฤติกรรม (behavioral intention) และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ประการ ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม (attitudes towards the behavior) บรรทัดฐานของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม (subjective norm about the behavior) และการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ (perceived behavioral control of the behavior) โดยการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมยังมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรม

ภาพ 2 แผนผังแสดงตัวแปรทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

ที่มา. จาก *Planned Behavior Theory*, by I. Ajzen, 2006, Retrieved September 19, 2010, from <http://www.people.umass.edu/aizen/>

จากภาพ 2 ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม คือ การประเมินของบุคคลที่มีต่อภาพรวมของพฤติกรรมใด ๆ ซึ่งเกิดจากความเชื่อเกี่ยวกับผลที่น่าจะตามมาจากการแสดงพฤติกรรม (behavioral beliefs) และการประเมินหรือตัดสินผลที่ตามมาไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือลบ ถ้าผลการประเมินของบุคคลต่อผลที่ตามมาเป็นบวก บุคคลนั้นก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อ

พฤติกรรมนั้น ในทางตรงข้ามถ้าผลการประเมินเป็นลบบุคคลนั้นก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ พฤติกรรมดังกล่าว บรรทัดฐานของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม คือ การรับรู้ของบุคคล เกี่ยวกับความคาดหวัง หรือความต้องการของสังคมที่มีต่อนบุคคลนั้น ในการที่จะกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมใด ๆ ซึ่งเกิดจากความเชื่อของบุคคลต่อความต้องการของสังคม (normative beliefs) โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนใกล้ชิดกับบุคคลนั้น อาทิเช่น คนในครอบครัว เป็นต้น ที่ต้องการจะให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และการประเมิน หรือตัดสินความเชื่อนั้น ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือลบ ปัจจัยสุดท้ายได้แก่ การรับรู้ถึงการ ควบคุมพฤติกรรมของตนเองในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ คือ ความรู้สึกยากหรือง่ายในการ แสดงพฤติกรรมใด ๆ ซึ่งเกิดจากความเชื่อของบุคคลที่มีต่อปัจจัยที่อาจส่งเสริมหรือ ขัดขวางการแสดงพฤติกรรมนั้น (control beliefs) และการรับรู้ถึงกำลังของปัจจัย ดังกล่าวที่มีต่อกำลังเชื่อมั่นที่จะทำให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมได้หรือไม่

แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงของการลงทุนในหลักทรัพย์

ความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ ความ เสี่ยงที่เป็นระบบ (systematic risk) และความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (unsystematic risk) (แสงทอง อรุณาจิตรเสรี, 2547, หน้า 12-14)

1. ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (systematic risk) คือ การเปลี่ยนแปลงของ ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงไปที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมภายนอกของธุรกิจ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้และมีผลกระทบต่อ ราคาหลักทรัพย์ในตลาดทั้งหมด ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้ราคาหลักทรัพย์โดยทั่ว ๆ ไปเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน สามารถแบ่งเป็น

1.1 ความเสี่ยงเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ (market risk) คือ ความเสี่ยงอันเกิด จากการสูญเสียในเงินลงทุน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงราคากลางๆ และ สินทรัพย์ต่าง ๆ ในตลาด เพราะราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา โดยสูญเสียหรือขาดทุน เนื่องจากการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์มี มากความเสี่ยงทางการตลาดเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ใน ตลาดหลักทรัพย์ไม่เกี่ยวกับการประเมินมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ ถึงแม้ว่า

ความสามารถในการทำกำไร (earning power) ของกิจการ ไม่เปลี่ยนแปลงแต่ราคาหักทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงนั้นขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของหักทรัพย์ประเภทนั้น ๆ ในตลาดซึ่งอยู่เหนือการควบคุมของบริษัท สาเหตุเหล่านี้ ได้แก่ สมรรถนะ การตากของผู้บริหารประเทศ ปีที่มีการเลือกตั้งผู้บริหารประเทศ นโยบายการเมือง การเก็บกำไร ที่เกิดขึ้นในตลาดหุ้นและการเปลี่ยนแปลงในราคากองทุนนี้จะเกิดจากการคาดคะเนของผู้ลงทุนที่มีต่อความก้าวหน้าของบริษัทนั้น

1.2 ความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย (interest rate risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจาก การเปลี่ยนแปลงในผลตอบแทน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยทั่วไป ในตลาด อัตราดอกเบี้ยในตลาดระยะยาวจะมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยมีผลทำให้หักทรัพย์ต่าง ๆ กระบวนการทางการเงินในลักษณะเดียวกัน เช่น ถ้าอัตราดอกเบี้ยในตลาดทั่ว ๆ ไปปรับตัวสูงขึ้นจะมีผลทำให้ราคากลุ่มหักทรัพย์ในตลาดหักทรัพย์ลดลง เพราะนักลงทุนจะทำการเปรียบเทียบผลตอบแทนและความเสี่ยงระหว่างการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินกับการลงทุนในตลาดหักทรัพย์แห่งประเทศไทยถ้านักลงทุนเห็นว่าผลตอบแทนจากดอกเบี้ยสูงกว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนในหักทรัพย์ก็จะขายหักทรัพย์ที่ตนถือครองอยู่ออกมามีผลทำให้ราคากลุ่มหักทรัพย์ลดต่ำลง

1.3 ความเสี่ยงในอำนาจซื้อหรือภาวะเงินเฟ้อ (purchasing power risk or inflation risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการดับราคาน้ำมันค่าโดยทั่วไปสูงขึ้น ซึ่งมีผลทำให้ มูลค่าของเงินลดลง จึงทำให้อำนาจการซื้อลดต่ำลง ไปด้วย เพราะจำนวนเงินที่ได้รับเท่าเดิมแต่ค่าของเงินลดลง หรือที่เรียกว่า ภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งนักลงทุนหรือสถาบันการเงินจะถูกกระบวนการทางการเงินเกี่ยวกับอำนาจซื้ออย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินฝากประเภทกองทรัพย์ (saving account) พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ การประกันชีวิต (life insurance) และหักทรัพย์ประเภทอื่น ๆ ซึ่งได้รับดอกเบี้ยในอัตราคงที่ ดังนั้นความเสี่ยงประเภทนี้ ไม่ได้ทำให้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเปลี่ยนแปลง แต่มีผลทำให้ผลตอบแทนที่แท้จริงลดลง

2. ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (unsystematic risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเฉพาะกิจการหนึ่งหรืออุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่ง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์นั้นแล้วจะมี

ผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของธุรกิจนั้น ไม่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์อื่นในตลาด ความเสี่ยงที่ถูกจัดอยู่ในความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ ได้แก่ ความเสี่ยงทางธุรกิจ (business risk) โดยประกอบด้วยความเสี่ยงต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ความเสี่ยงทางการเงิน (financial risk) หมายถึง โอกาสที่ผู้ลงทุนจะเสียรายได้และเงินลงทุน หากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ไม่มีเงินชำระหนี้อาจทำให้บริษัทถึงกับล้มละลาย

2.2 ความเสี่ยงทางการบริหาร (management risk) เป็นความเสี่ยงอันเกิดจาก การบริหารงานของผู้บริหาร เช่น ความผิดพลาดของผู้บริหาร และการธุรกิจของผู้บริหาร

2.3 ความเสี่ยงทางอุตสาหกรรม (industry risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจาก แรงผลักดันบางอย่าง ที่ทำให้ผลตอบแทนของธุรกิจทุกแห่งในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันบางอุตสาหกรรมถูกผลกระทบกระเทือน

รายได้มือที่ต่อความตั้งใจลงทุน

รายได้ หมายถึง รายได้ที่ได้จากการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นตัวเงินหรือสิ่งของ เช่น เงินเดือน โบนัส เงินช่วยเหลือ เงินค่าคอมมิชชั่น อาหาร เสื้อผ้า เป็นต้น (สำนักงานสถิติ-แห่งชาติ, 2554) รายได้ของแต่ละบุคคลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือหน้าที่การทำงานที่กระทำเพื่อให้ได้มา ซึ่งรายได้นั้น ๆ อย่างเช่น บุคคลที่ทำอาชีพค้าขาย รายได้ย่อมที่จะขึ้นอยู่กับปริมาณการขาย ส่วนผู้ที่มีอาชีพเป็นพนักงานประจำของบริษัท รายได้ย่อมที่จะขึ้นอยู่กับว่างานบริษัทดกลงที่จะจ่ายค่าแรงให้มากน้อยเพียงใด การได้มาซึ่งรายได้ในลักษณะต่าง ๆ นั้น จุดประสงค์หลักของการใช้จ่ายสามารถอธิบายได้ตามทฤษฎีอุปสงค์ของเงินของเคนส์ได้ว่า หน้าที่ของเงินนั้น นอกเหนือไปจากการใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน เศนส์ แบ่งอุปสงค์ของเงินออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ อุปสงค์ของเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย อุปสงค์ของเงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน ซึ่งผันแปรไปโดยตรงกับรายได้ประชาชาติและอุปสงค์ของเงินเพื่อเก็บกำไร ผันแปรไปในทางตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ย (Keynes, 1936) แอนโอดแลและโมดิลลิอา尼 ได้ร่วมกันพัฒนาทฤษฎีการใช้จ่ายของผู้บริโภคบนพื้นฐานวัฏจักรของรายได้ โดยมีสมมติฐานว่า

บุคคลประسังค์ที่จะแสวงหาอรรถประโยชน์สูงสุดในการบริโภคในแต่ละช่วงเวลาตลอดช่วงอายุของเขารอย่างคำนึงถึงรายได้ในปัจจุบันและในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับตลอดช่วงอายุมากำหนดการบริโภคในขณะใดขณะหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ แนวโน้มของการบริโภคจึงค่อนข้างจะมีความสม่ำเสมอในระยะยาว ในขณะที่รายได้ที่บุคคลได้รับจะมีความผันผวนไปตามช่วงของอายุ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจากทฤษฎีของ แอนโดและโมดิลลานีนี้ การใช้จ่ายในลักษณะต่าง ๆ นั้น จะขึ้นอยู่กับรายได้ของคนในแต่ละบุคคลว่ามีรายได้มากน้อยเพียงใด (Ando & Modigliani, 1963)

จากการบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า รายได้ของแต่ละบุคคลนั้น มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของการประกอบอาชีพ ผู้ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพสูงจะมีความตั้งใจในการถือของครองหลักทรัพย์ที่นานกว่า ผู้ที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพต่ำกว่า (นิธิศ หัตถการธนย์, 2548; สิทธิพัฒน์ พิพิธกุล, 2550) นอกจากนี้แล้วจากการศึกษาพบว่า รายได้มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการลงทุนของนักลงทุน (จรศักดิ์ จอมมงคล, 2550; Nicolas, 2010)

ความเสี่ยงในการลงทุนมีอิทธิพลต่อความตั้งใจลงทุน

ความเสี่ยง คือ โอกาสที่จะสูญเสียของบางอย่าง (implies a chance of losing something) ความเสี่ยงเพิ่มขึ้น อัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากเงินลงทุนจำนวนย่อมสูงขึ้น (เพชรี ชุมทรัพย์, 2539, หน้า 129) หากในการลงทุนใดที่มีความเสี่ยงสูงมากขึ้นผู้ลงทุนย่อมต้องการอัตราผลตอบแทนที่สูงมากขึ้นเพื่อชดเชยความเสี่ยง (บริษัท ตลาด-อนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2553; โรจนา ธรรมจินดา, 2547)

ความเสี่ยงในการลงทุน หมายถึง การที่ผลตอบแทนที่ได้รับจริงจะน้อยไปกว่าผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนคาดหวังไว้ นั่นคือ ผลตอบแทนจริงอาจจะผันแปร แตกต่างไปจากที่คาดหวังไว้ การวัดความเสี่ยงในการลงทุน มีอยู่หลายวิธี เช่น การวัดค่าพิสัยระหว่างอัตราผลตอบแทนสูงสุดและต่ำสุดที่จะเป็นไปได้ การวัดค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหรือซิกมา และการวัดค่าเบต้า ซึ่งเป็นการวัดค่าความเสี่ยงโดยใช้แนวความคิดเกี่ยวกับการลด削去 เป็นต้น (สุภาวดี จุลนาพันธ์, 2533, หน้า 36)

ความเสี่ยง คือ การที่ผลตอบแทนจริง (actual return) ที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนมีโอกาสที่จะเบี่ยงเบน หรือแตกต่างไปจากผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนนั้นคาดหวังไว้ (expected return) ถ้าโอกาสที่การลงทุนเบี่ยงเบนหรือแตกต่างมาก ก็ยิ่งจะส่งผลให้มีความเสี่ยงสูง แต่ถ้าเบี่ยงเบนหรือแตกต่างน้อยก็จะมีความเสี่ยงต่ำกว่า (อัญญา ขันธวิทย์, 2546, หน้า 34)

จากการบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า การลงทุนไม่มีความเสี่ยงสูง ผู้ลงทุนย่อมต้องการอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้นเพื่อชดเชยความเสี่ยง (บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2553; โรจนา ธรรมจินดา, 2547) และมีการวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในการลงทุน ซึ่งส่งผลต่อความตั้งใจของการลงทุนในหลักทรัพย์ตัวนั้น ๆ (Kannadhasan & Nandagopal, 2010) นอกจากนี้ การรับรู้ถึงความเสี่ยงในการลงทุนยังมีผลต่อความตั้งใจการลงทุน (Jen-Her & She-Ching, 2004) โดยแนวโน้มของความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับลักษณะของการตัดสินใจลงทุน ซึ่งการตัดสินใจสามารถพัฒนาได้โดยอาศัยประสบการณ์ (Sitkin & Pablo, 1992)

การกระจายการลงทุนเมื่อพิจารณาความตั้งใจลงทุน

การกระจายการลงทุน หมายถึง การลงทุนในหลักทรัพย์โดยกระจายพอร์ตการลงทุน เป็นการลงทุนในหุ้นหลาย ๆ ตัว เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงที่อาจจะขึ้นในตัวหลักทรัพย์นั้น ๆ (บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2553; วิญญา พึงประเสริฐ, 2548) Steven Ross ได้เสนอทฤษฎี Arbitrage Pricing Theory--APT ในปี ค.ศ. 1978 เป็นทฤษฎีที่ใช้หลักการสินค้าเหมือนกันวาระมาเดียวกันในทุก ๆ ที่ หมายถึง ต้องให้อัตราผลตอบแทนในการลงทุนที่เท่ากัน ซึ่งจะเป็นเหตุนั้นได้ก็ต่อเมื่อราคากองหุ้นหรือสินทรัพย์ใด ๆ ได้สะท้อนผลกระทบจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่มีผลกระทบแตกต่างกันไป ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนของหุ้นน่าจะมีปัจจัยที่คล้ายคลึงกัน เช่น อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ อัตราของดอกเบี้ยและวงจรธุรกิจ ในกรณีหุ้นที่มีรายได้หลักจากการส่งออก ปัจจัยที่ควรจะมีอิทธิพลมาก คือ ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยทฤษฎี APT นี้ เป็นแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการชดเชยความเสี่ยงกำไร โดยมองว่าหากเป็น

ตลาดหุ้นที่สมบูรณ์จะให้ผลตอบแทนเฉพาะผู้รับความเสี่ยงของระบบเท่านั้น ความเสี่ยงนอกเหนือจากระบบจะไม่มีผลตอบแทนให้ เพราะยืนอยู่บนความคิดที่ว่า ความเสี่ยงนอกเหนือจากระบบสามารถจัดไปได้ด้วยการกระจายพอร์ต การลงทุน หากพอร์ตลงทุนใดที่มีการรับความเสี่ยงในระบบสูง โอกาสที่จะมีกำไรจะมากขึ้น เช่นกัน ทฤษฎี APT จึงเป็นการบริหารความเสี่ยงในระบบการลงทุนด้วยการกระจายการลงทุนของพอร์ตที่มีหุ้นจำนวน 40 หรือ 50 ตัว จะสามารถช่วยจัดความเสี่ยงในการลงทุนจากการซื้อขายหุ้นได้ โดยที่ไม่ทำความเสียหายให้กับนักลงทุน

จากการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า ก่อนการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ นักลงทุนมีการพิจารณาถึงวิธีการกระจายการลงทุน (David, 2000) โดยการลงทุนในหลักทรัพย์หลาย ๆ ตัวพร้อมกัน เพื่อกระจายความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น (จรศักดิ์ จอมมงคล, 2550; บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด- (มหาชน), 2553; วิญญา พึงประเสริฐ, 2548) ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนรายย่อยหรือแม้แต่ นักลงทุนสถาบันเอง มักถือหุ้นหลาย ๆ ตัวและกระจายไปในหลาย ๆ อุตสาหกรรม ตัวอย่างเช่น ถ้ามีหุ้นวัสดุก่อสร้างก็จะถือหุ้นในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ไปด้วยอย่าง ธนาคาร พลังงาน สื่อสารหรืออื่น ๆ กองทุนส่วนใหญ่มักถือหุ้นมากกว่า 20 ตัวขึ้นไป และนักลงทุนรายย่อยจำนวนมากมักมีหุ้นในพอร์ตไม่น้อยกว่า 10 ตัว เพราะเชื่อว่าการถือหุ้นหลาย ๆ ตัว ไว้ในพอร์ตสามารถลดความเสี่ยงจากการขาดทุนได้ การลงทุนในปัจจุบัน แบบทุกคนเชื่อว่าการถือหุ้นหลาย ๆ ตัวเพื่อกระจายความเสี่ยงเป็นวิธีที่ดีที่สุด (วิญญา พึงประเสริฐ, 2548) โดยการกระจายการลงทุนมีผลทำให้มูลค่าของบริษัทลดลงเมื่อเทียบ กับบริษัทที่ทำการธุรกิจเพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตามการศึกษาพบว่า การกระจายการลงทุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผลตอบแทนผู้บริหารและระดับการกระจายการลงทุน ผู้บริหารเพิ่มระดับการกระจายการลงทุน เพื่อเพิ่มผลตอบแทนให้กับตนเอง (สันติ ธรรมนัส, 2546) จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การลงทุนที่มีความเสี่ยง นักลงทุนมีการพิจารณาถึงวิธีการกระจายการลงทุนก่อนที่จะลงทุน นั้นคือ ก่อนที่จะ แสดงพฤติกรรมออกมานั้น นักลงทุนจะมีความตั้งใจในสิ่งนั้น ๆ ก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen & Fishbein, 1980)

ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิต่อความตั้งใจลงทุน

ข้อมูลข่าวสาร คือ สิ่งที่สื่อความหมายให้ทราบถึงเรื่องราวหรือข้อเท็จจริง เรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยในความหมายนี้ เม้นที่การสื่อความหมายเป็นหลัก มิได้เน้นที่ รูปร่างหรือรูปแบบของความเป็นข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ สิ่งที่เป็นข้อมูลข่าวสาร ได้นั้น ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปร่างหรือรูปแบบของกระดาษที่มีข้อความหรือแฟ้มเอกสาร แต่ หมายความรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่อาจจะปรากฏให้เห็นเป็นข้อความ ตัวเลข สัญลักษณ์ เสียง และสิ่งอื่น ๆ ที่ทำให้มนุษย์สามารถเข้าใจและรู้ความหมายได้ ไม่ว่าจะเป็นโดยสภาพ ของสิ่งนั้นเอง หรือโดยผ่านกรรมวิธีใด ๆ เช่น ประจุไฟฟ้าแม่เหล็ก ฟิล์ม ไมโครฟิล์ม รูปภาพ เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ คอมพิวเตอร์ แผ่นบันทึกข้อมูล คอมพิวเตอร์ เป็นต้น (ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เทศบาลเมืองเบตง, 2554)

คำว่าข้อมูลข่าวสารมีหลายความหมายขึ้นอยู่กับผู้ให้ความหมาย ต้องการใช้ใน กลุ่มงานประเภทใด เริ่มต้นจาก Claude Shannon ได้พัฒนาทฤษฎี Mathematical Theory of Communication ซึ่งเป็นรูปแบบการถ่ายทอดสัญญาณจากผู้ส่งไปยังผู้รับ มีลักษณะ เป็น digital communication technology ก่อให้เกิดทฤษฎีสารสนเทศ ตามแนวคิดนี้จะ มองข้อความเป็นข้อมูลข่าวสาร (กาญจนา แก้วเทพ, 2541; Severin, 1992) โดยที่ข้อความ จะประกอบไปด้วยหน่วยเล็ก ๆ ของข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น ข้อมูลจึงเปรียบเสมือน ยานพาหนะที่บรรทุกข้อมูลข่าวสาร ไว้เพื่อที่จะขยายความหมายของตนเอง เพื่อสื่อสาร ระหว่างกัน (Robert & Jennings, 1992)

ในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ระบุแนวทางการให้และการใช้คำว่า ข้อมูลข่าวสาร ไว้ว่า น่าจะมีความหมายได้ 3 ประการ คือ (Michael, 1991)

1. information as process ความหมายในลักษณะเป็นกระบวนการในการให้ ข้อมูลข่าวสาร
2. information as knowledge เป็นความรู้ ข้อเท็จจริงที่ช่วยลดความไม่แน่นอน
3. information as thing เป็นวัตถุสิ่งของ หมายถึง ข้อมูล เอกสาร หรือวัสดุ สารนิเทศอื่น ๆ

ตามทฤษฎีสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญอย่างยิ่ง และเป็น ส่วนประกอบพื้นฐานในการเปลี่ยนแปลง พัฒนาและการเรียนรู้สังคมของมนุษย์ ถ้า

ปราศจากคนไม่สามารถตัดสินใจได้ดี เป็นสิ่งที่ลดความไม่แน่นอน ทำให้เกิดความเป็นระบบระเบียบ (Robert & Jennings, 1992; Stephen, 1995)

การวิเคราะห์เนื้อหาของสารตามทฤษฎีสารสนเทศ (Information Theory) มีหลายวิธี ดังนี้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2541; Ole, 1969)

1. การวัดลักษณะด้านสารสนเทศ (informativeness) ได้แก่ การวัดจำนวนโดยการให้นิยามก่อนว่าข้อเท็จจริงคืออะไร แล้วแข่งนับการวัดความหนาแน่น ได้แก่ การวัดสัดส่วนของประเด็นทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาที่ศึกษา การวัดความกว้างขวางหมายถึง จำนวนประเด็นต่าง ๆ ที่พบ โดยเทียบกับสัดส่วนที่น่าจะเป็นไปได้และการวัดความลึกซึ้ง ได้แก่ ข้อเท็จจริงที่จะช่วยให้เข้าถึงเบื้องลึกของประเด็นต่าง ๆ ได้

2. การวัดความน่าอ่าน เป็นมิติใช้คุณภาพอย่างหนึ่งของข่าวสาร อุปกรณ์แนวคิดที่ว่า ข่าวสารที่น่าอ่านหรืออ่านง่าย คือ ข่าวสารที่มีลักษณะตอบกลับช้าๆ วนเนื่องจากข่าวที่มีสารสนเทศไม่มากนักจะง่ายต่อการอ่านและทำความเข้าใจ

3. การวัดความหลากหลาย คือ การคำนวณสัดส่วนระหว่างจำนวนของประเด็นหัวข้อกับปริมาณความถี่ที่แตกต่างกัน ได้รับการนำเสนอ

4. การไอลอกสารสนเทศ คือ การศึกษาการไอลอกสารสนเทศว่าเป็นอย่างไร เช่น ไอลอกทางเดียวทางผู้ส่งไปหาผู้รับหรือสองทางหรือไอลอกผ่านขั้นตอนหรือตัวกลาง ก่อนถึงผู้รับสาร รวมถึงการศึกษาว่าสารสนเทศจะอะไรบ้างที่ไอลอกไปหาผู้รับสาร

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ สามารถนำมาสรุปได้ว่า ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องนั้นมีความสำคัญยิ่งต่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยที่จะเห็นได้ว่า ในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้น หากมีข้อมูลที่ถูกต้องแล้วย่อมที่จะสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อความตั้งใจ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ผู้ที่เข้ามาลงทุนให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสาร (จิรศักดิ์ ขอนคงคล, 2550; นิชิค หัตถการรุณย์, 2548; โศรดา พาหุวัฒน์, 2549) การรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องของบุคคลจะมีอิทธิพลต่อความตั้งใจของบุคคลนั้น ๆ (สิริพร ทิตلامพุน และชนกรณ์ แన่นหนา, 2553) โดยข้อมูลข่าวสารจะเป็นตัวผลักดันให้กับบุคคลเกิดต่อความตั้งใจขึ้น (Dwayne & John, 2000)

ความเสี่ยงในการลงทุนมีความสัมพันธ์กับการกระจายการลงทุน

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ความเสี่ยงในการลงทุน หมายถึง การที่ผลตอบแทนที่ได้รับจริงจะน้อยไปกว่าผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนคาดหวังไว้ นั่นคือ ผลตอบแทนจริงอาจจะต้นแค่ต่างไปจากที่คาดหวังไว้ การวัดความเสี่ยงในการลงทุน มีอยู่หลายวิธี เช่น การวัดค่าพิสัยระหว่าง อัตราผลตอบแทนสูงสุดและต่ำสุดที่จะเป็นไปได้ การวัดค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานหรือซิกม่าและการวัดค่าเบต้า ซึ่งเป็นการวัดค่าความเสี่ยงโดยใช้แนวความคิดเกี่ยวกับการผลด้อย เป็นต้น (สุภาร์ จุลนาพันธุ์, 2533, หน้า 36)

การกระจายการลงทุน คือ การลงทุนในหลักทรัพย์โดยการกระจายพอร์ตการลงทุน เป็นการลงทุนในหุ้นหลาย ๆ ตัวเพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงที่อาจจะขึ้นในตัวหลักทรัพย์นั้น ๆ (บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2553; วิญญา พึงประเสริฐ, 2548)

จากการบทวนแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า การลงทุนที่มีความเสี่ยง นักลงทุนจะใช้วิธีการกระจายความเสี่ยงด้วยการกระจายพอร์ตการลงทุน โดยการลงทุนในหลักทรัพย์หลาย ๆ ตัวพร้อมกัน (จิรศักดิ์ จอมมงคล, 2550; บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2553; วิญญา พึงประเสริฐ, 2548) โดยที่นักลงทุนจะทำการวิเคราะห์ถึงทางเลือกที่เหมาะสม เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต (Huei-Wen, 2011) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า การลงทุนที่มีความเสี่ยง สามารถลดความเสี่ยงได้ด้วยการกระจายการลงทุน โดยที่การกระจายการลงทุนก็เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงนั้นเอง

การกระจายการลงทุนมีความสัมพันธ์กับข้อมูลข่าวสาร

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การกระจายการลงทุน คือ การลงทุนในหลักทรัพย์โดยการกระจายพอร์ตการลงทุน เป็นการลงทุนในหุ้นหลาย ๆ ตัวเพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงที่อาจจะขึ้นในตัวหลักทรัพย์นั้น ๆ (บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย)-จำกัด (มหาชน), 2553; วิญญา พึงประเสริฐ, 2548)

ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง สิ่งที่สื่อความหมายให้ทราบถึงเรื่องราวหรือข้อเท็จจริงเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยในความหมายนี้เน้นที่การสื่อความหมายเป็นหลัก มิได้นั่นที่รูปร่าง

หรือรูปแบบของความเป็นข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ สิ่งที่เป็นข้อมูลข่าวสารได้นั้นไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูป่างหรือรูปแบบของกระดาษที่มีข้อความหรือเพิ่มเอกสาร แต่หมายความรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่อาจจะปรากฏให้เห็นเป็นข้อความ ตัวเลข สัญลักษณ์ เสียง และสิ่งอื่น ๆ ที่ทำให้มนุษย์สามารถเข้าใจและรู้ความหมายได้ ไม่ว่าจะเป็นโดยสภาพของสิ่งนั้นเอง หรือโดยผ่านกรรมวิธีใด ๆ เช่น ประจุไฟฟ้าแม่เหล็ก พลัง ไมโครฟิล์ม รูปภาพ เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ คอมพิวเตอร์ แผ่นบันทึกข้อมูล คอมพิวเตอร์ เป็นต้น (ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เทศบาลเมืองเบตง, 2554)

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่า ในการที่นักลงทุนจะกระจายการลงทุนแต่ละตัวนั้น ต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ทั้งข้อมูลในอดีตและสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อพยากรณ์มูลค่าของหลักทรัพย์ในอนาคต โดยที่ข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การกระจายความเสี่ยงมีประสิทธิภาพด้วย ซึ่งสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดจากความสูญเสียจำนวนมากและยังช่วยให้ผลตอบแทนจากลงทุนเติบโตอย่างสม่ำเสมอ (ชาตรี โรจนอาภา, 2554) จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่เข้ามาลงทุนในหลักทรัพย์ให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารในการลงทุน โดยใช้ข้อมูลข่าวสารในอดีตรวมทั้งเหตุการณ์ปัจจุบันพยากรณ์มูลค่าของหลักทรัพย์ในอนาคต (จรศักดิ์ จอมมงคล, 2550; นิธิศ หัตถการณ์, 2548; บริยัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน), 2553; โศรดา พาหุรัตน์, 2549)

ความตั้งใจลงทุนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในโกลด์ฟิวเจอร์ส

ความตั้งใจ หมายถึง ความต้องการที่จะพยายามทำสิ่งนั้น ๆ ซึ่งความตั้งใจนี้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม แต่ไม่ได้หมายความว่าการวัดความตั้งใจเพียงตัวเดียวจะใช้เป็นตัวนำนายได้因为สมเสมอไป (Ajzen & Fishbein, 1980) ดังนั้น ความตั้งใจในการลงทุน จึงหมายถึง ความต้องการที่จะพยายามที่จะลงทุน ความตั้งใจสามารถอธิบายได้ด้วย หลักการของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ซึ่งกล่าวว่า การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์จะได้รับอิทธิพลจากความตั้งใจแสดงพฤติกรรมและสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจ แสดงพฤติกรรมนั้น ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ประการ ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม (attitudes towards the behavior) บรรทัดฐานของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม (subjective

norm about the behavior) และการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองในการแสดงพฤติกรรมได้ฯ (perceived behavioral control of the behavior)

การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดจากการซึ่งนำโดยความเชื่อ 3 ประการ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (behavioral beliefs) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (normative beliefs) และความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม (control beliefs) ซึ่งความเชื่อแต่ละตัวจะส่งผลต่อตัวแปรต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าถ้าทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้รับผลทางบวกก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ในทางตรงข้ามหากมีความเชื่อว่าถ้าทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้รับผลในทางลบก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้นและเมื่อมีทัศนคติทางบวกก็จะเกิดความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น

2. ถ้าบุคคลได้เห็นหรือรับรู้ว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาได้ทำพฤติกรรมนั้นก็มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามและทำตามด้วย ซึ่งบุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญแต่ละเรื่องจะขึ้นอยู่กับประเด็นเรื่องหรือพฤติกรรมที่สอดคล้องกับกลุ่มอ้างอิงนั้น

3. ถ้าบุคคลเชื่อว่ามีความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมในสภาพการณ์นั้นได้และสามารถควบคุมให้เกิดผลดังความตั้งใจ เขาจะมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมนั้น
(Ajzen, 2006)

จากการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ สามารถนำมาสรุปได้ว่า ความตั้งใจขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ (Ajzen & Fishbein, 1980)

1. ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการประเมินทางบวกและทางลบของบุคคลที่มีผลต่อการกระทำ เรียกว่า เจตคติต่อพฤติกรรม เจตคติต่อพฤติกรรมนั้นขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำและการประเมินผลของการกระทำ

2. ปัจจัยทางด้านสังคม เป็นการประเมินของบุคคลว่า ตนเองจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด

จากการศึกษาพบว่า ในการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมได้ฯ ออกมานั้น ย่อมที่จะมีความตั้งใจก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมานะ โดยนักลงทุนมีความตั้งใจก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมในการลงทุนออกมานะ (นิธิศ หัตถการรุณย์, 2548; สิทธิพัฒน์ พิพิธกุล, 2550)

พฤติกรรมการลงทุนในโกลด์ฟิวเจอร์ส

พฤติกรรม หมายถึง สิ่งที่บุคคลแสดงออกมา ส่วนมากพฤติกรรมของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจ (Ajzen & Fishbein, 1980) มีผู้ให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรม ไว้หลายประการ ซึ่งมีทั้งความหมายที่คล้ายกันและแตกต่างกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำการของบุคคลไม่เฉพาะแสดงปรากฏออกภายนอกเท่านั้น แต่รวมถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลสังเกตเห็นไม่ได้โดยตรง เช่นคุณค่าที่เขายึดถือเป็นหลักในการประเมินสิ่งต่างๆ ทัศนคติหรือเจตคติที่เขามีต่อสิ่งต่างๆ ความคิดเห็น ความเชื่อ รสนิยม และสภาพจิตใจ ซึ่งถือได้ว่าเป็นลักษณะของบุคลิกภาพของบุคคลที่กำหนดพฤติกรรม (ชุดา จิตพิทักษ์, 2525, หน้า 25; ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2527, หน้า 87; สุดาวรรณ ขันธมิตร, 2538, หน้า 56; โสภาคูณพิกุลชัย, 2521, หน้า 82)

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ มีดังนี้ (สุชา จันทน์เอม, 2536, หน้า 86)

1. ความเชื่อ (belief) คือการที่บุคคลยอมรับข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งความคิดของเขาก็จะสูญเสียไปหากไม่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงก็ได้ ความเชื่อเป็นสิ่งที่ห้ามได้ยกและมีอิทธิพลต่อบุคคลมาก บุคคลใดมีความเชื่อย่างใดก็จะมีพฤติกรรมเป็นไปตามความเชื่อของเขาก็ได้

2. ค่านิยม (value) เป็นเครื่องซึ่งแนวปฏิบัติของบุคคลว่าอะไรเป็นจุดมุ่งหมายของชีวิต ค่านิยมอาจมาจากการอ่าน คำบอกเล่าหรือคิดมาเองก็ได้

3. บุคลิกภาพ (personality) เป็นคุณลักษณะในแต่ละบุคคลซึ่งส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น

4. สิ่งที่มากระตุ้นพฤติกรรม (stimulus object) สิ่งที่เป็นตัวมากระตุ้นพฤติกรรมนี้จะเป็นอะไรก็ได้ เช่น ความสุข ความสลาย ความทิว อาหาร ฯลฯ สิ่งที่กระตุ้นพฤติกรรมอย่างหนึ่งก็อาจมีพลังกระตุ้นพฤติกรรมของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน

5. ทัศนคติ (attitude) หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อนบุคคล วัตถุ สิ่งของหรือสถานการณ์ต่างๆ เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล ทัศนคติจึงเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาซึ่งขึ้นอยู่กับการเรียนรู้และประสบการใหม่ๆ ที่บุคคลได้รับรู้มา

6. สถานการณ์ (situation) หมายถึง สภาพแวดล้อมหรือสภาวะที่บุคคลกำลังจะมี พฤติกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุน สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมของนักลงทุนนั้น เกิดจากแรงกระตุ้นของปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก อาทิเช่น การเมือง ภาวะสังคมรุนแรง อัตราดอกเบี้ย และปัจจัยภายใน อาทิเช่น ความดึงดูดใจของตัวหลักทรัพย์ รายได้ ข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น การตัดสินใจลงทุนนั้นนักลงทุนจะใช้ข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ในการพิจารณา ก่อนตัดสินใจ รวมทั้งข้อมูลจากโบรกเกอร์ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี (จำกัด คณิตศาสตร์, 2548) โดยจะเห็นได้ว่า นักลงทุนที่มีเพศ วงศ์สกุล การซื้อขายและระยะเวลาการเป็นสมาชิก ที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการลงทุนในหลักทรัพย์ที่แตกต่างกัน (พรชัย กรณรงค์ยิ่งศรี, 2552; วิลาสินี ชัยวรรณ์, 2548)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในงานวิจัย โดยสรุปเป็นกรอบแนวความคิด เพื่อใช้เป็นสมมติฐานในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในตราสารอนุพันธ์ โกลด์ฟิวเจอร์สของนักลงทุนในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

